

EGLUTĖ

DECEMBER

1996

GRUODIS

Vol. 47 / Nr. 10

EGLUTĖ

GRUODIS / DECEMBER / 1996 Vol. 47 / Nr. 10

TURINYS

- 1 KALĖDŲ ŽVAIGŽDELĖ, *Zita Galžauskaitė*
- 2 ŠVENTĖ VAKAREI ŽIBANT, *Sofija Sasnauskaitė*
- 3 KŪČIOS
- 4 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 8 JEI NEBŪTŲ KALBOS – TAI NEBŪTŲ LIETUVOS
- 10 VARLYTĖS GRIPAS, *Martynas Vainilaitis*
- 11 TIKIU, *Irena Šerelienė*
- 16 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 17 KAIP GRAŽU! *Albina Kašiubienė*
- 18 MŪSŲ KŪRYBA
- 21 KIEK TAU METŲ
- 22 KIŠKIO AUSYS, *Leonardas Gutauskas*
- 22 KIŠKIO AŠARĖLĖS, *Gediminas Isokas*
- 23 AR ŽINAI?
- 26 KALĖDŲ SENELIS, *Vytė Nemunėlis*
- 27 IŠ PASAKŲ SKRYNIO
- 29 MANO BATAI BUVO DU
- 30 GALVOSŪKIAI
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

Viršelis Rūtos Jurpulytės

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata – 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Redakcinis kolektyvas: Alicija Brazaitienė, Vida Brazaitytė, Regina Kučienė,
Aldona Rauchienė, Vida Rimienė, Edvardas Šulaitis, Irena Šerelienė.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

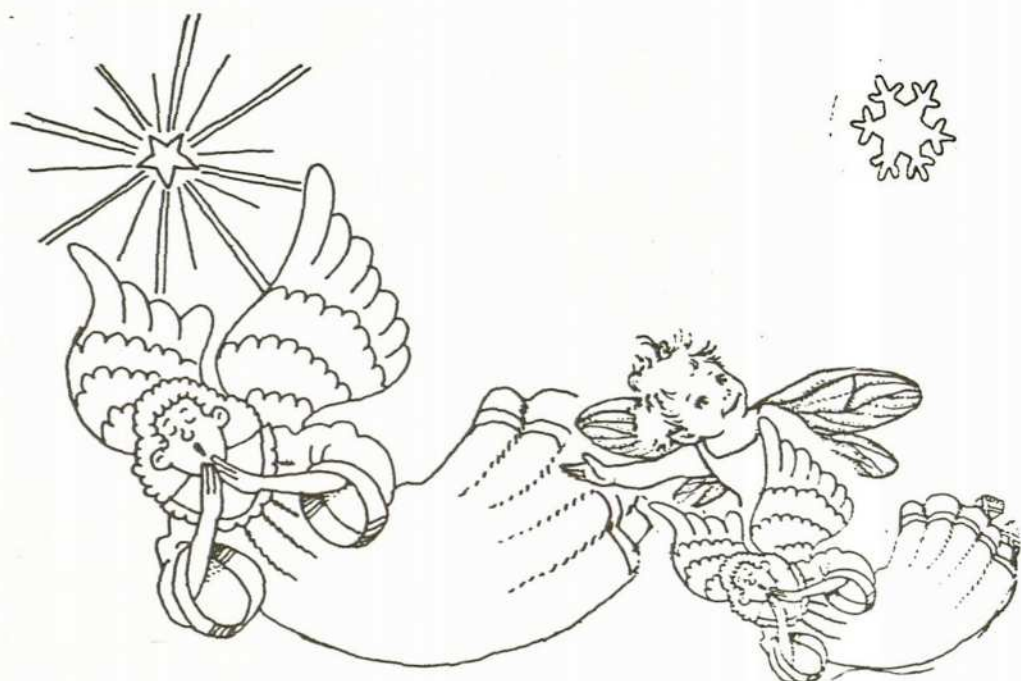
TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTĖ, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.
Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

Kalėdų žvaigždėlė

Zita Gaižauskaitė

Geroji žemele,
Parodyk man kelią
Į šviesią ir tyrą
Kalėdų žvaigždėlę.

Kai niekas nemato,
Kai niekas negirdi,
Kai angelas basas
Ateina į širdį.

Ateina į širdį
Tik vaikiškai tyrą,
Balti žiedlapėliai
Ant delno pabyra.

Geroji žemele,
Parodyk man kelią
Į šviesią ir tyrą
Kalėdų žvaigždėlę.

Šventė Vakarei žibant

Sofija Sasnauskaitė

— Štai ir ji, skaisčioji
Vakarė, – rodo senelis į
dangų. — Eime Kūčių valgyti.

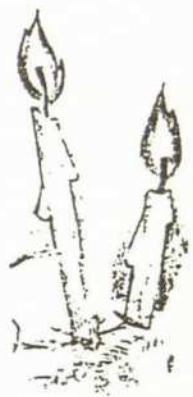
Sauliukas neatpažįsta
šventėms paruošto kambario.
Nosį kutena gardžiausi
kvapai. Akys sustingsta ties
puošnia eglės šaka. Stalas
taip pat nekasdienis. Ant

baltutėlaitės staltiesės, po kuria juodu su seneliu dėjo kvepiantį šieną,
gausybė patiekalų.

Pasimeldę ir atsilaužę senelio dalijamo Kūčių paplotėlio, visi pradeda
valgyti. Ant stalo dvylika patiekalų. Čia ir medum pasaldyti virti
kviečiai, ir aliejuje kepta lydeka, ir barščiai su baravykais... O
svarbiausia – kūčiukai su aguonpieniu!

*Dekite, žvakutės,
Kaip žvaigždutės švieskit,
Į Kalėdų šventę
Daug svečių sukvieskit.*

*Dingu lingu dingiu,
Dingu lingu dangiu,
Lai maži varpeliai
Visą naktį žvanga.*

KŪČIOS

Prieš pat Kalėdas yra Kūčių vakaras. Tą vakarą mes valgome Kūčių vakarienę. Kūčių dieną tėvelis nedarba, tad padeda mamytei. Iš pat ryto mes su tėveliu važiuojame į žuvų turgų pirkti kelių rūšių žuvies. Svarbu rasti pirkti didelę lydeką. Žuvis perkame gyvas. Paskui dar užsukame į čia pat esančią krautuvę nusipirkti džiovintų grybų, aguonų ir avižų, raudonų burokėlių ir raugintų kopūstų.

Iš žuvies mama padaro Kūčioms kelis valgius: žuvį virtą, keptą ir kimštą. Iš džiovintų baravykų išverda sriubą. Iš burokėlių, bulvių, morkų, pupų ir raugintų kopūstų padaro mišrainę. Daugiausia darbo yra su aguonomis. Jas reikia trinti tiek ilgai, kad pasidarytų aguonų pienas. Keistas valgis yra avižų kisielius su pienu. Mes jo nelabai mėgstam. Jį suvalgo beveik vienas tėtė.

Ką jūs valgate Kūčių?

KALĖDOS

Kalėdos! Kalėdos! Visi laukėme šitos šventės. Ant eglutės dega lempelės. O po eglute sudėtos dovanos. Jos sesutei ir man. Mudu jomis dalysimės su mama, senele, tėtuku...

IŠ ISTORIJOS LOBYNO

GINČAS SU PERKŪNU

Bronius Jauniškis

Kariai grįžo namo priešus nugalėję. Todėl jų dainos buvo linksmos. Jas vedė didysis kunigaikštis Vytenis. Karžygiai, persimetę per žirgų gubrius pūpsančius maišus, gabenosi karo grobį. Vilkstinės gale varėsi virvėmis į grandį surištus belaisvius, apsisiautusius baltais apsiaustais su juodais kryžiais.

Prijoję Kvėdarnos pilį, belaisvius paliko, kad jie statytų naujas medines pilies prie Nemuno. O kariai ėmė ruošti naujiems žygiams: gamino ginklus, ruošė maistą, tvarkė žirgus. Kunigaikštis Vytenis išsiuntinėjo pasiuntinius į kunigaikštysčių sodybas, tėvonijas, kviesdamas vyrus prie ginklo.

Stojo blogi orai. Dienos buvo niūrios. Apsiniaukęs dangus nieko gero nežadėjo. Kunigaikštis išjojo iš pilies su kariais pasimankštinti. Staiga dangų užslinko juodas debesis, subliksėjo žaibai. Ant Vytenio geležinio šalmo susikryžiavo

žaibų žaltvykstės. Vytenis išgirdo įspėjimą:

— Sustok! Per 20 valdymo metų suruošei 20 karų. Užteks! Paleisk jaunuolius, tegul dirba, mylisi, augina vaikus tautos garbei.

— Kieno tai balsas?.. – garsiai nusistebėjo kunigaikštis Vytenis.

— Nežinai?! Tai aš – dievas Perkūnas. Kartais mane vadina Diviriksu – Dievo rykšte arba Trenktiniu! Mano valdžioje dangaus ugnis – žaibas ir griausmas. Aš važinėju padangėje, vaikštinėju žeme, o dažniausiai ilsiuosi dangaus pilyje. Ar nežinai?!

Vytenis susimąstė. Per 20 metų niekada dievai nepriekaištavo, negrūmojo. Dabar pats geriausias metas pulti vokiečius, nes jų kariuomenė sumušta prie Voplaukio. Reikia atkeršyti kryžiuočiams už sudegintas Aukaimio ir Putvių pilis prie Nemuno.

Jis nenorėjo paklusti dievui Perkūnui ir paprieštaravo:

— Galingasis dieve, atleisk! Žinau, kovoji prieš negeroves, tačiau ne aš esu tas nedorėlis su kuriuo turėtum kovoti. Nedorėliai – vokiečiai. Tai jie turi būti nubausti, kad daugiau nepuldinėtų mūsų žemių. Palaimink, dieve, mūsų naujus žygius, kaip laiminai iki šiol, kad jie būtų sėkmingi. Antraip

nerasiu sau ramybės.

— Argi mažai jiems atkeršijai?! – nenusileido Perkūnas ir staiga vėl sužaibavo. — 1307 metais padėjai rusams sumušti kryžiuočius prie Polocko. Į tavo valdas pateko Vitebskas, Turovo - Pinsko žemės. Prie Rygos sumušei kalavijuočius. Prie Kursko pilies nuo tavo karių iečių žuvo magistras Brunas, 22 riteriai ir 1500 karių. Užteks kraujo liejimo.

Vytenis tylėjo. Teisingai Perkūnas priekaištauja. Daug Ordino žemių pagrobta, priešai ėmė jų bijoti. Apie jo narsą žinios sklandė net Europoje. Pirmas puldavo į mūsų, kovėsi lygiai su visais. Ne, jis negali būti ramus, kol priešai nenugalėti. Jis turi kovoti.

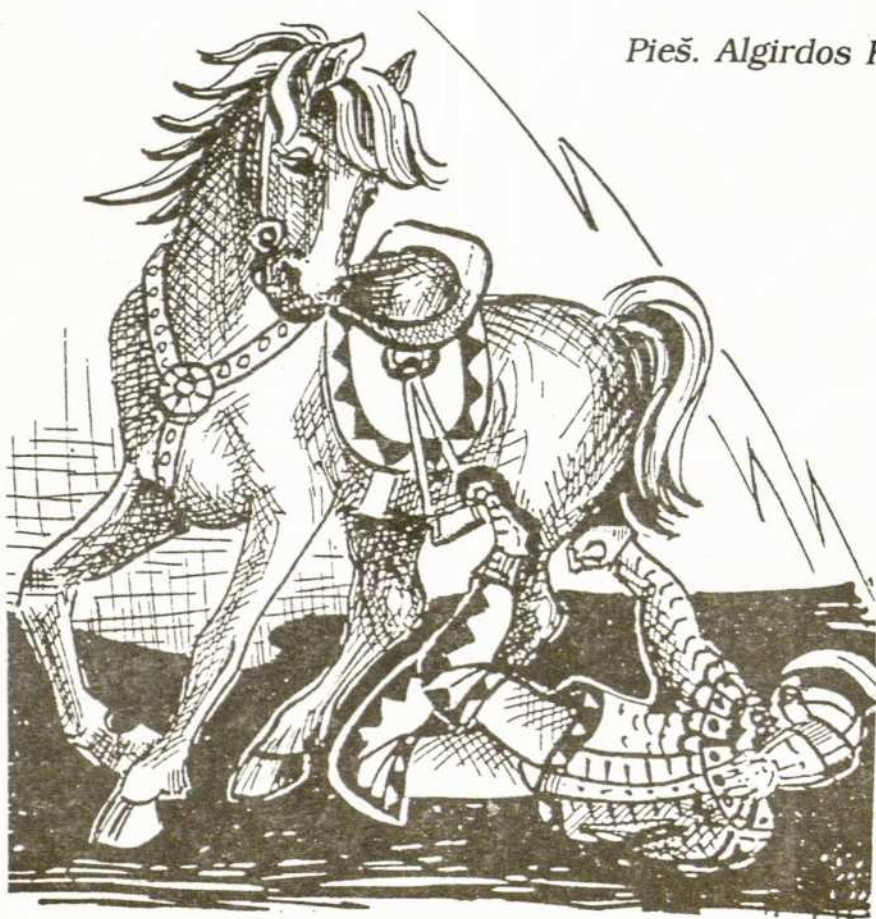
— Perkūne, tu griausmu sudrebini žemę, kad ji būtų vaisinga, – taikiai kalbėjo kunigaikštis, stengdamasis pagrįsti savo žodžius. — Aš seku tavo pavyzdžiu. Štai Manstas, Sudargas, Mažonas atgabeno didžiulį kiekį naujų ginklų. Argi aš galiu apgauti karius, neveddamas jų į mūsų prieš kryžiuočius?! Leisk tavęs nepaklausyti!..

— Nutilk! – sudundėjo danguje. — Tu pelnei geriausią vietą Dausose. Tačiau, sakau tau, apsidairyk! Per tavo kovas žūna žmonės, kenčia ir nekalti. Žinau, kad nenori atsisakyti savo užmačių, todėl šaukiu tave pas save amžiams.

Trinktelėjo griaustinis, visa padangė nušvito žaibais – ugnies botagais. Vienas jų pataikė į Vytenio šalną. Kunigaikštis krito negyvas. Prapliupo lietus. Jo siela atsiskyrė nuo kūno ir pakilo į Dausas. Tai atsitiko 1315 metais.

Vytenio kūną ant laužo pašarvojo Kvėdarnos ažuolyne ir, vaidiloms pasakojant apie kunigaikščio žygius, sudegino jį su jo mylimiausiu žirgu, šarvais, ietimis ir kalavijais. Šalia jo susidegino ir jo du tarnai, tikėdami, kad ir jie, kartu su kunigaikščiu Vyteniu, pateks į Dausas.

Pieš. Algirdos Karaliūtės

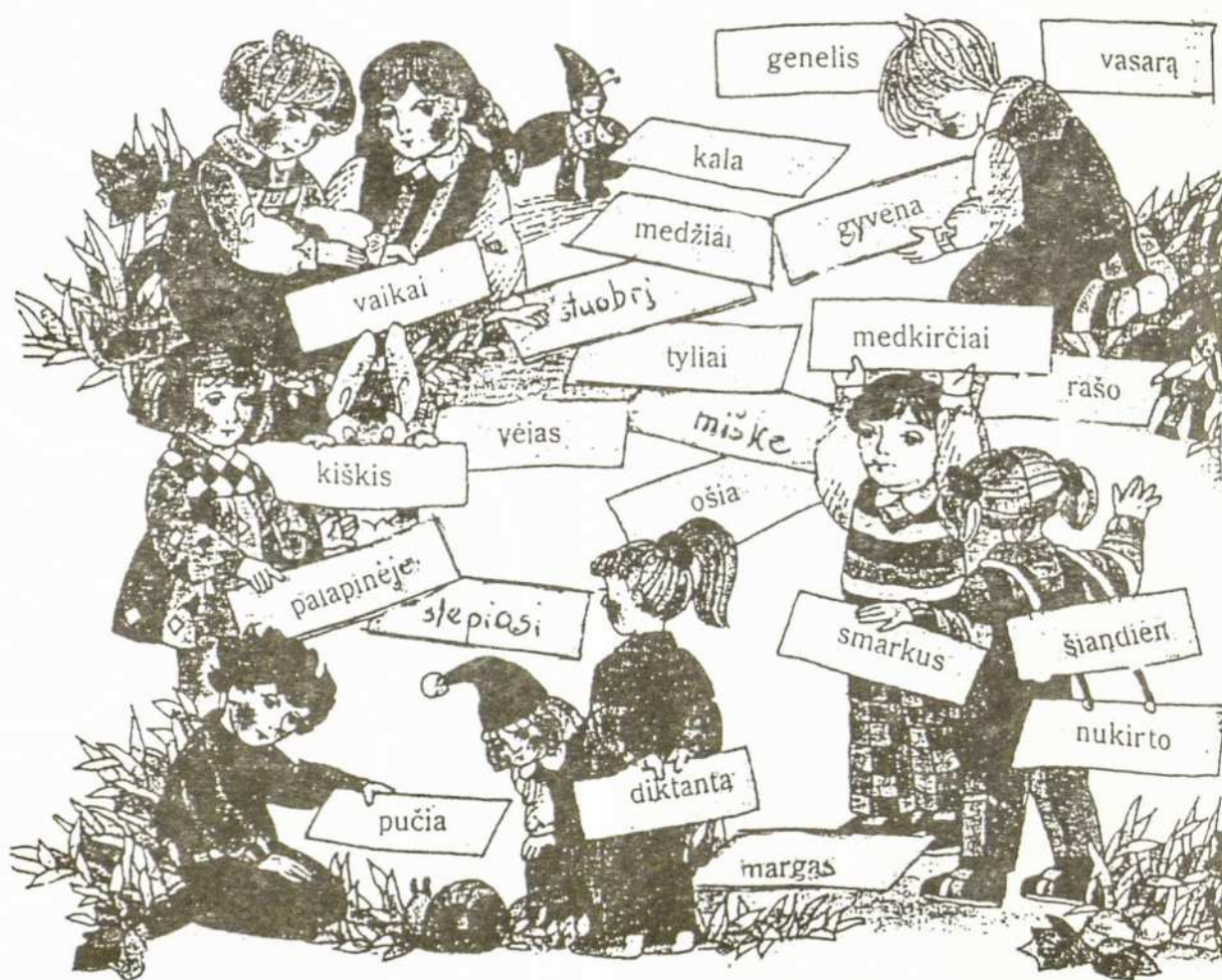
JEI NEBŪTŲ KALBOS — TAI NEBŪTŲ LIETUVOS

Vaikai žaidė – iš atskirų žodžių dėliojo sakinius. Jie nesutarė, nuo ko pradėti.

— Žinau, – pasakė Jonukas, — pradėkime nuo veiksnio ir tarinio. Juk jie svarbiausi sakinyje. Ieškokime žodžių, kurie atsako į klausimus kas? ką veikia? ką veikė?..

— Puiku! – sušuko Onutė. — Paskui ieškosime žodžių, kurie atsako į kitus klausimus: ką? koks? kokia? kaip? kur? kada?..

Vaikai šoko dėlioti sakinius. Pažaiskite drauge su jais – iš šių žodžių sudarykite kuo daugiau sakinių.

Kas sudarė daugiausia sakinių? Kiek?

Veiksmazodžiai *ištarti, rašyti, nupiešti* ir kiti nežymi nei laiko, nei skaičiaus, nei asmens. Jie reiškia tik **bendrą** veiksmo pavadinimą. Tai **bendratis**.

Įrašykite bendratis į atitinkamas vietas.

PAMOKOS

Pamokos mano –

Žodį – _____,

Raidę – _____,

Saulę – _____,

Dainą – _____,

Pamokos mano –

Darbą – _____,

Mamą – _____,

Žemę – _____,

_____ – Tėvynę.

Pamokos mano –

_____ – į šviesą,

_____ – į tiesą,

_____ – į saulę,

Dainą – _____.

J. Nekrošius

mylėti

eiti

dainuoti

nudirbti

nupiešti

gerbti

kilti

ištarti

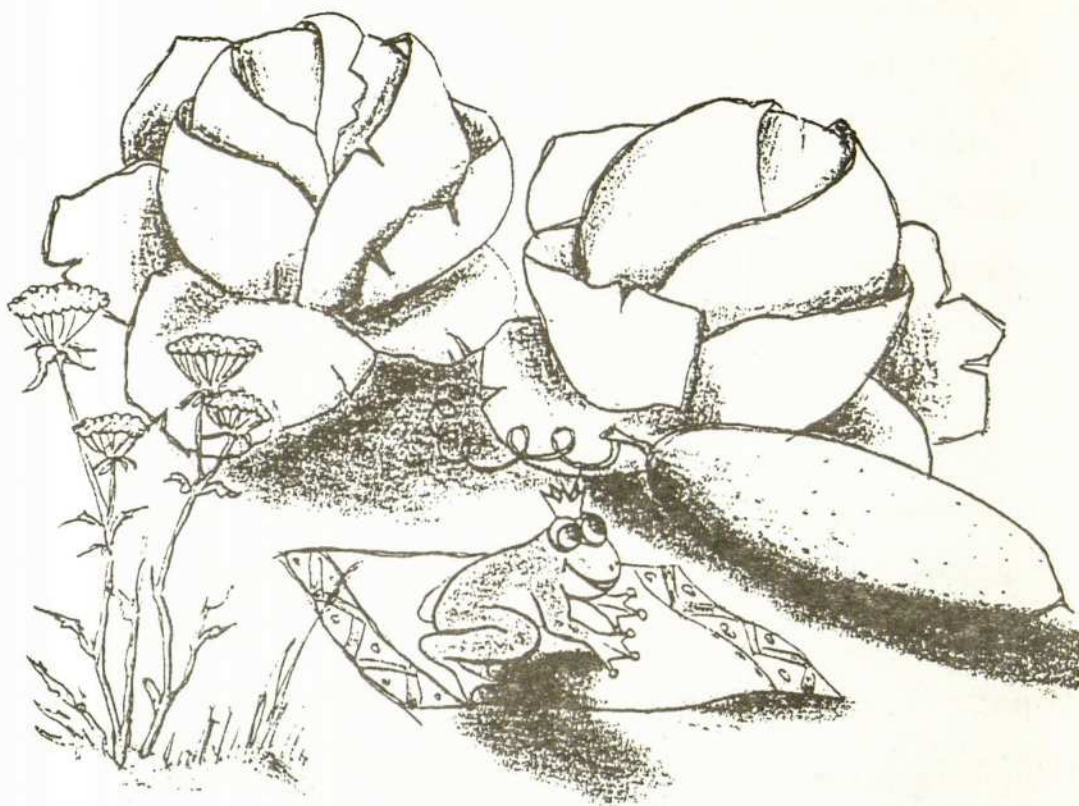
eiti

dainuoti

mylėti

rašyti

Kokie gražūs lietuviški žodžiai! Didžiuokis gimtąja kalba, puoselėk (ugdyk) ją.

VARLYTĖS GRIPAS

Martynas Vainilaitis

Po šalnų pradėjo lyti.
Kurkė pievoje Varlytė.
Kurkė, maudėsi klane.
Ir neaišku, nežinia,
Nuo vandens ar nuo kurkimo
Ėmė, vargšė, ir užkimo.

Negirdėję tokio gando,
Visos varlės nusigando.
Susirinko pabaly,
Balto Dobilo pily,
Ir pasikvietė sumanią
Pievų Daktarę Kamanę.

Pievų Daktarė Kamanė
Daug žinojo, daug išmanė.
— Gulk, Varlyte, po lapu.
Susirgai žaliu gripu.
Dieną kitą pagulėsi...
Na, ir kurkti vėl galėsi!

Irena Šerelienė

SIGUTĖ IR NATANAĖLIS

Arlekių šeima ruošėsi Kalėdų šventėms.

Šiandien tėvelis išagstė į žalia, kvepiančią eglutę apie tūkstantį melsvai spinksinčių lempučių. Dabar jie dabino eglutę baltais, mamytės suvarstytais, šiaudinukais. Po eglute, laikydamiesi senos šeimos tradicijos, padėdavo Betliejaus prakartėlę. Sigutė „surikiuodavo“ gyvulėlius, pakabindavo angelėlius, padėdavo ėdžias. Prie ėdžių priglausdavo šv. Juozapą ir švč. Motiną Mariją. Kūdikėlį Jėzų paguldydavo ėdžiosna tik sugrižę iš Bernelių mišių.

Sigutei labai patiko tos mažosios stovylėlės. Ji kiekvieną, paėmusi, gerai apžiūrėdavo, apvalydavo, su kai kuriomis tyliai pasikalbėdavo. Visa sudėliojus, Sigutė dar ilgai, ilgai žiūrėdavo į šventąją Motiną, šv. Juozapą, ramiomis akimis gyvulėlius ir, virš šiaudinio stogo besisukančius, angelėlius. Jai atrodė, kad lyg tai iš tolo girdėdavo angelėlių giedamas

giesmių giesmeles Kūdikėliui Jėzui. Tada Sigutė užsimerkdavo, kad matytų juos skraidančius žibančiais sparneliais, ar, priklaupusius prie ėdžių, žaidžiančius su šventuoju Kūdikiu.

Šią kartą, kai Sigutė vėl atmerkė akis, ji beveik nieko nematė. Buvo tamsu. Tarp dviejų didokų kalvų žėravo tik keli lauželiai. Įsižiūrėjus, prie lauželių matėsi kažkokios žmonės. Tarp žmonių ir lauželių baltavo avytės, tarsi primėtytos vatos gabaliukai. Aukštame danguje spinksėjo mažos, šaltos žvaigždėlės. Pūtė žvarbus vėjelis ir Sigutė susigūžė. Jai buvo šalta.

Pamažu prie jos priartėjo trys žmonės. Vienas iš jų nešėsi ant pečių mažą avytę.

— Nebijok, Sigute, – tarė mažiausias, su nusmukusiu turbanu ant akių, berniukas. — Mano vardas yra Natanaėlis. O čia – mano brolis Mirjamas. Jo mažoji avytė susibraižė bruzgynuose kojeles, todėl jis ją neša. O šitas – mūsų pusbrolis Zara.

Tuo tarpu Zara ištiesė Sigutei šiurkštą, šiltą skarą sakydamas:

— Prisidenk, Sigute. Šiandien šalta naktis. Ir eime prie lauželio. Ten bus šilčiau.

Kai jie pakilo eiti, Sigutė labai nustebo matydama, kad Natanaėlis eina paskui juos, užpakaly. Staiga pasigirdo skausmingas šūktelėjimas: „Oi..." Atsigręžę jie pamatė Natanaėlį parpuolusį ant žemės. „Tas ir vėl..." – kuštelėjo Zara. „O, bet čia buvo toks didelis akmuo..." – verksmingai atsiliepė Natanaėlis. Susirūpinusi Sigutė žvilgtelėjo į akmenį: nebuvo jis jau toks didelis, bet ir berniukas nebuvo toks didelis... Ji jo paklausė:

— Natanaėli, kodėl tu eini paskui mus, o ne kartu su mumis?

— Sigute, kai jūs einate prieky manęs, tai aš nejaučiu vėjo ir žinau, kad gerai einu. Aš... aš... – nelabai matau...

— O, vargše Natanaėli! – sušuko Sigutė. — Eikš, duok man ranką, – eisime kartu. Aš žiūrėsiu už tave.

Laimingas Natanaėlis tuoj įsikibo į Sigutės ranką, net prisiglaudė. Sigutė pastebėjo, kaip iš jo primerktų, labai šviesių akių nuriedėjo kelios didelės ašaros. Ir ji prisitraukė Natanaėlį dar arčiau prie savęs, net apgobė savo didelės skaros kampu.

Jau jie buvo netoli lauželio, prie kurio sėdėjo kiti piemenys, kai staiga nušvito didelė šviesa. Vaikai net užsimerkė. Kai atsimerkė, buvo taip šviesu, kaip skaisčiausią

vasaros dieną. Prie lauželio stovėjo didelis, melsvais iki žemės rūbais, angelas. Jo ilgi, sidabriniai sparnai spindėjo, o šviesūs plaukai švietė auksu. Apstulbę vaikai sustingo. Angelas, švelniai pamojęs rankomis, tarė:

— Nebijokite! Ateikite. Štai, jau šviečia Betliejaus žvaigždė. Anoj pusėj kalvos yra gimęs Kūdikelis Karalius Jėzus. Eikime Jį pasveikint! Sekit mane, – aš jus nuvesiu.

Tuo metu visoj dangiškoj šviesoje pasirodė tūkstančiai angelų. Jie skraidė ir nuostabiausiais balsais giedojo, giedojo...

Atsipeikėję vaikai išsekė paskui angelą. Pirmojiėjo Sigutė, stipriai laikydama Natanaelį už rankos. Šalia jųėjo Mirjamas ir Zara. Juos sekė kiti piemenys ir, kaip baltas debesėlis, – visos avytės.

Kūdikelis Jėzus gulėjo ant šieno, édžiose, Mamytės susuptas lininėmis drobelėmis ir apdengtas šilta skara. Norédama, kad Natanaelis pajustų šventąjį Kūdikelį, Sigutė privedė jį tuoj pat prie édžių. Kai jie jau visi prisiartino ir pagarbiai suklaupė, Kūdikelis Jėzus pasuko į juos savo galvutę ir nusišypsojo.

— Kokios mėlynos, Karaliau Jėzau, Tavo akys, – sušnabždėjo Natanaelis, ir tada garsiai sušuko:

— Aš matau! Aš matau!

* * * * *

— Sigute! Sigute, vaikeli, prisnūdai... – švelniai judino mergaitę močiutė. — Jau greit reiks ruoštis į Bernelių mišias.

— O... – atsisėdo Sigutė.

Jau kiek prabudus, dar trindama rankomis akis, Sigutė džiaugsmingai tarė močiutei:

— Va, močiut, žiūrėk: šitas mažiausias piemenukas yra Natanaėlis, šalia jo, nešinas avytę – vyresnis broliukas Mirjamas, o tas trečias – jų pusbrolis Zara.

Pažiūrėjusi į tuščias dėžias, Sigutė, atsisukus į močiutę, dar, šypsodamasi, pridėjo:

— O kokios mėlynos, mėlynos Kūdikėlio Karaliaus Jėzaus akys!

bruzgynas – *krūmais apaugusi vieta*

dabinti – *gražinti, puošti*

dėžios – *didelė dėžė pašarui sudėti*

Mirjamas, Natanaėlis, Zara – *vardai aramėjų kalboje, kuria kalbėjo Jėzus*

tradicija – *tautos papročių ir patyrimo perdavimas iš kartos į kartą*

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

PADAVIMAI APIE ŠATRIJOS KALNĄ

Kalnas ir velniai

Vienas žmogus turėjo gyvulių, kuriuos ganydavo jo paties vaikai prie pat Šatrijos kalno. Vieną kartą vaikai ganė gyvulius ant paties kalno ir nė matyti nepamatė, kaip iš kažkur išlindo kiti trys vaikai, nepanašūs į žmones. Vaikai pagalvojo, kad tai kokie nepažįstami ir ėmė su jais žaisti. Kartą vaikai paklausė savo tėvą: „Tėveli, pasakyk, kas iš kalno išlenda nepanašūs į žmones ir žaidžia su mumis kartu?“ Tėvas paliepė pažiūrėti jiems į nosis: jei jos be skylių, tai vaikai – velniukai. Kitą dieną nuginė vaikai gyvulius prie kalno ir gano. Žiūri – vėl iš kalno išlindo tie patys trys vaikai su bačkutėmis rankose. Mato vaikai – nosys be skylių. Parginę gyvulius namo, viską papasakojo tėvui. „Tai velniukai“ – atsakė tėvas. Vaikai papasakojo, kad velniukai turėję su savimi kažkokias nedideles bačkutes.

— Bačkutėse yra auksas, – tarė tėvas, — Jas reikia kaip nors paimti.

Kitą kartą, kai vaikai nuginė gyvulius prie kalno, vėl išlindo tie patys velniukai, bet jau smaluoti, su ragais ir uodegomis. Vaikai išsigando ir, nepaėmę bačkučių, parbėgo namo.

Kaip atsirado Šatrija

Šiose apylinkėse senovėje gyveno milžinai. Jie buvo labai dideli, stiprūs ir dirbdavo labai sunkius darbus. Kartą per kaimą ėjo milžinas ir nešėsi pilną kepurę žemių. Staiga kaime sulėjo šunys, milžinas išsigando ir ėmė bėgti.

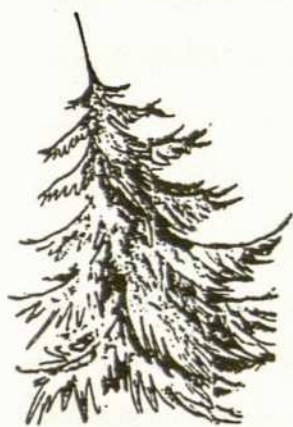
Toje vietoje, kur dabar Šatrija, kepurė jam iškrito iš rankų ir paliko kalnas žemių, vėliau žmonių pavadintas Šatrija. Iškritusią kepurę milžinas greitai pagriebė ir pasileido bėgti toliau. Kepurėje dar buvo likę žemių ir milžinui bėgant jos vis byrėjo ir byrėjo. Taip už Šatrijos atsirado dar visa virtinė nusitęsusių kalniukų.

* * * * *

Kas žaliuoja žiemą vasarėlę?

KAIP GRAŽU!

Albina Kašiubienė

*Krinta baltos snaigės
Tyliai, pamažu,
O, Dievuli mielas,
Kaip gražu, gražu!*

*Tu sutvėrei žemę,
Dangų ir erdves –
Švieski man tu kelią,
Kur žvaigždėlė ves.*

MŪSŲ KŪRYBA

DETROITO „ŽIBURIO“ LITUANISTINĖS MOKYKLOS
TREČIOJO SKYRIAUS MOKINIAI RAŠO...

EUROPA

Šią vasarą aš skridau į Europą. Europoje aš mačiau didelių ir mažų pilių. Ašėjau į tris ar keturias pilis, bet į visas negalėjau įeiti. Buvo labai smagu. Mes daug dalykų darėm per atostogas, bet man labiausiai patiko matyti gražias pilis.

Vitas Paškus

MANO ŠEIMA

Mano šeimoje yra šeši žmonės. Mano tėtė važiuoja į darbą, mama dirba namuose. Andrius yra penktam skyriuje ir kai grįžra iš mokyklos, jis žaidžia su draugais. Aš esu aštuonių metų. Mėgstu sportuoti ir skambinti pianinu. Rima yra penkerių metų ir mėgsta skaityti. Mikas, mano trijų metų brolis, labai dažnai žiūri filmus.

Danius Giedraitis

KAI AŠ UŽAUGSIU

Norėčiau būti krepšininkas, kaip Arvydas Sabonis. Norėčiau būti labai aukštas ir geras žaidėjas. Man patiktų, kad mano mama ir tėtė žiūrėtų, kai aš žaisiu. Jeigu užsigaučiau, mano mama verktų. Aš išgarsinčiau lietuvių vardą. Gal galėčiau važiuoti į Lietuvą žaisti krepšinį su kitais lietuviais.

Aras Butkūnas

* * *

Kai aš užaugsiu, būsiu krepšinio žaidėjas. Būsiu Detroito PISTON komandoje. Visus savo pinigus, kuriuos gausiu, atiduosiu tėveliams, bet pirma už gautus pinigus nusipirksiu sau namą. Mano mašina bus PONTIAC.

Arminas Alksninis

* * *

Kai užaugsiu būsiu krepšininkas ir ledo rutulio žaidėjas. Už tuos pinigus, kuriuos gausiu bežaisdamas, nusipirksiu ūkį ir daug gyvulių. Savo ūkyje auginsiu kukurūzus, agurkus, kopūstus ir morkas. Iš gyvulių auginsiu karvę, kiaulę, daug avių ir ožkų. Noriu žaisti Detroito komandoje ir arti turėti savo ūkį.

Renatas Tukys

MANO MĖGIAMIAUSIAS LAIKAS

Mano mėgiamiausias metų laikas yra žiema. Žiemos metu aš galiu leistis nuo kalno rogutėmis arba slidinėti slidėmis. Šaltomis dienomis galiu gerti šiltą kakavą ir žiūrėti filmus.

Jeigu tėvai leidžia, lauke galiu žaisti su sniegu ir lipdyti sniego senį arba čiuožti ant ledo. Kai lauke per šalta žaisti, man patinka miegoti šiltoje lovoje, žaisti kompiūteriu, skaityti knygas, žiūrėti TV. Aš negaliu sulaukti žiemos!

Paulius Jankus

* * *

MURKIS

Murkis yra mūsų katinas. Murkis yra juodos, pilkos ir baltos spalvos. Murkis yra tigro veislės katinas. Jis gaudo zuikius, peles, „chipmunks“ ir voveres. Jis miega kur tik nori. Murkis yra juokingas, kai gaudo muses. Laka vandenį iš kriauklės. Dažnai jis voliojasi lauke ir ėda žolę.

Vytukas Kasputis

KIEK TAU METŲ

Man treji
Suėjo metai.
Greitos kojos,
Eiklūs batai.
Tik dažnai už laiptų kliūna,
Tad ir ašarų dar būna!

Man metukai ketveri.
Mėgstu būt draugų būry.
Mėgstu šokt ratelį,
Vaikščiot po kiemelį,
Moku sau lovytę klot
Ir dainelę padainuot.

Aš jau metų
Penkerių.
Daug knygųčių
Jau turiu.
Peraugau
Visus žaislus,
Suoliukus,
Kėdės stalus.
Tik mama su tėveliu
Dar vadina mažyliu.

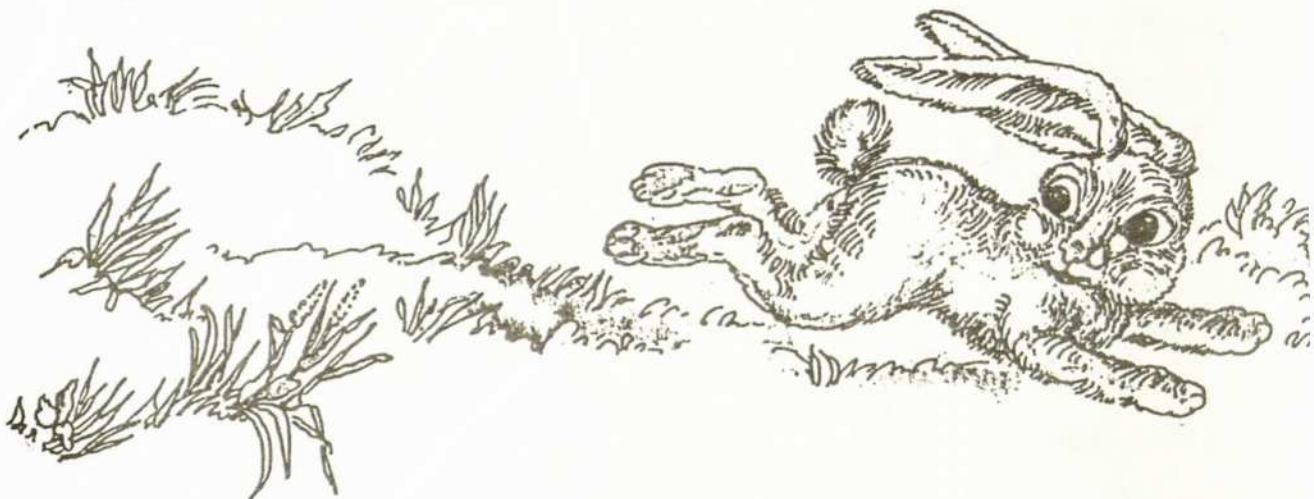
Šešeri,
Šešeri!
Jau suėjo šešeri!
Nebenoriu būt vaiku,
O į vyrus – netinku.
Bet liūdėt
Neketinu –
Septyni ne už kalną.
Į mokyklą
Kas rytelį
Švies saulutė
Man takelį.

Kišchio ausys

Leonardas Gutauskas

Kažkada bėgo kiškis girios taku ir įpuolė į žabangus (pinkles, kilpas). Duobė buvo gili, žvairys niekaip negalėjo iššokti. Ėmė pagalbos šauktis. Subėgę žvėrys svarstė, kaip kiškį ištraukus. Vieni siūlė kopėčias sukalti, kiti kanapių virvę nuleisti. O asilas patarė skeltalūpį iš duobės už ausų išlupti.

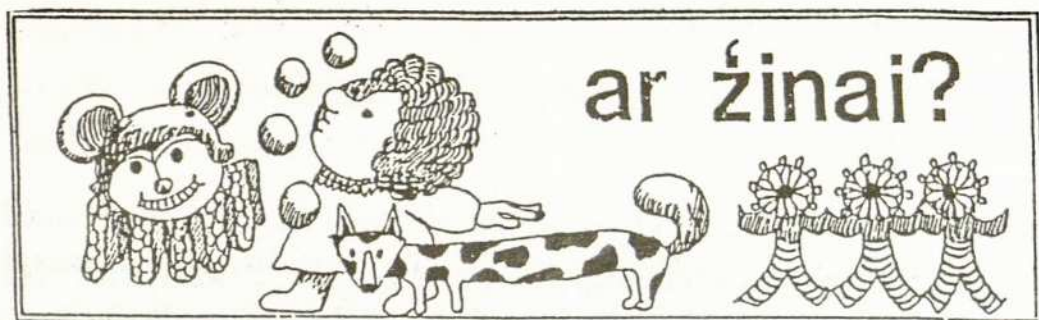
Kiškis, kopūstų prisišveitęs – sunkus kaip akmuo. Traukė žvėrys kiškį, traukė. To ausys ir pradėjo tįsti. Visa laimė, kad pačiu laiku spėjo žvėrys žvairį iš žabangų iškelti. Kitaip šiandien kiškio ausys būtų už paties asilo ausis ilgesnės.

Kišchio ašarėlės

Gediminas Isokas

Bridau mišku. Radau kiškelį kilpose. Pamatė mane ir kad stryktels! Bet kur nubėgs, viela jam tik dar smarkiau užveržė koją. Padusęs, skausmo iškamuotas, guli kiškelis sniege, o iš akių jam srūva pilkšvos ašaros. Nutraukiu kilpą, paleidžiu belaisvį. Trumpauodegis liuokteli keletą žingsnių, ir vėl jam pasrūva ašaros. Tik dabar nežinau, ar iš skausmo, ar iš džiaugsmo.

 didžiausių dinozaurų svoris siekė 50-60 tonų! Tiek svertų 12 dramblių, 75 karvės arba daugiau kaip 600 žmonių!

 išsižiojus didžiuliam dinozaurui, tarp viršutinio ir apatinio žandikaulių atsiverdavo 1 metro pločio plyšys! Vienas dantis siekė iki 12 cm ilgio ir 5 cm pločio.

 daugiausia dantų turėjo hadrozauras: 480 apatiniame ir tiek pat viršutiniame žandikaulyje. Iš viso – 960. Tuo tarpu suaugęs žmogus teturi 32 dantis...

 didžiausi dinozaurai galėjo judėti maždaug 40 km per valandą greičiu. Įsivaizduok, kaip atrodytų devynaukštis namas, per minutę pasislenkantis į priekį maždaug 700 m...

 dinozaurai neturėjo tokių ausų kaip mes. Greičiausiai galvos šonuose jie turėjo nedideles angeles klausymuisi (panašiai, kaip dabartiniai driežai ir paukščiai).

 dinozaurų kiaušiniai buvo įvairaus dydžio – nuo 2-3 cm ilgio iki 20 cm ilgio ir 16 cm pločio bei daug didesnių.

 nemenko sunkvežimio dydžio dinozauro smegenys svėrė viso labo 70 gramų!

Pagal užsienio spaudą parinko Rūta Čepinskaitė

DINOZAURO PASLAPTIS

Didžiulis, paslaptingas, grėsmingas – tokia mintis pirmiausia kyla, pažvelgus į dinosauro atvaizdą. Neveltui žodis „dinozauras“ reiškia „baisus driežas“. Šie keisti ir paslaptingi ropliai įsiviešpatavo Žemėje maždaug prieš 250 mln. metų. Tai tokia gili senovė! Kaip galima žinoti, kad vyko tuo metu, jei dar ir paties žmogaus Žemėje nebuvo?

Pasirodo, galima! Iš kaulų! Dinozaurai išmirė, jų kūnai sudūlėjo, o kietį ir patvarūs kaulai išliko. Per milijonus metų jie suakmenėjo. Štai iš jų mokslininkai ir atkuria, kaip kitados atrodė dinozaurai. Pirmieji tokie kaulai aptikti prieš porą šimtmečių, ir nuo to laiko įvairiuose Žemės kampeliuose randama šių gyvūnų liekanų. Dabar jau žinoma apie 300 rūšių Žemėje gyvenusius dinozaurus.

Ne visi šie driežai buvo baisūs, ne visi netgi buvo dideli. Štai podokezauras tebuvo... viščiuko dydžio, užtai tiranozauras siekė 12 m ilgio, o brachiozauras – 25 m aukščio! Tačiau, be abejonės, visi jie buvo keisti ir paslaptingi. Dėl neįprastos išvaizdos (kaulinės ataugos, įvairūs ragai, stambios kojos, ilgos uodegos) ir dydžio jais iki šiol žavisi daugelis žmonių.

Dinozaurai gyveno sausumoje (tiranozaurai, stegozaurai, brontozaurai ir pan.), kiti ropliai plaukiojo vandenyje (ichtiozaurai, pleziozaurai). Treti, išskleidę sparnus, siekiančius 15 metrų, puikiai skraidė (pterozaurai). Kai kurie dinozaurai buvo plėšrūs ir medžiojo mažesnius už save, kiti mito žole, žuvimi ar smulkiais gyvūnėliais. Jų buvo tokia daugybė ir tokių įvairių, bet ne visi jie gyveno vienu metu.

O paskui, maždaug prieš 65 mln. metų, dinozaurai staiga išnyko. Visų kraštų mokslininkai dabar spėlioja, kas galėjo juos ištikti. Štai kai kurie spėjimai.

- Pasikeitė Žemės sukimosi greitis, ir dinozaurai žuvo nuo padidėjusio savo svorio.

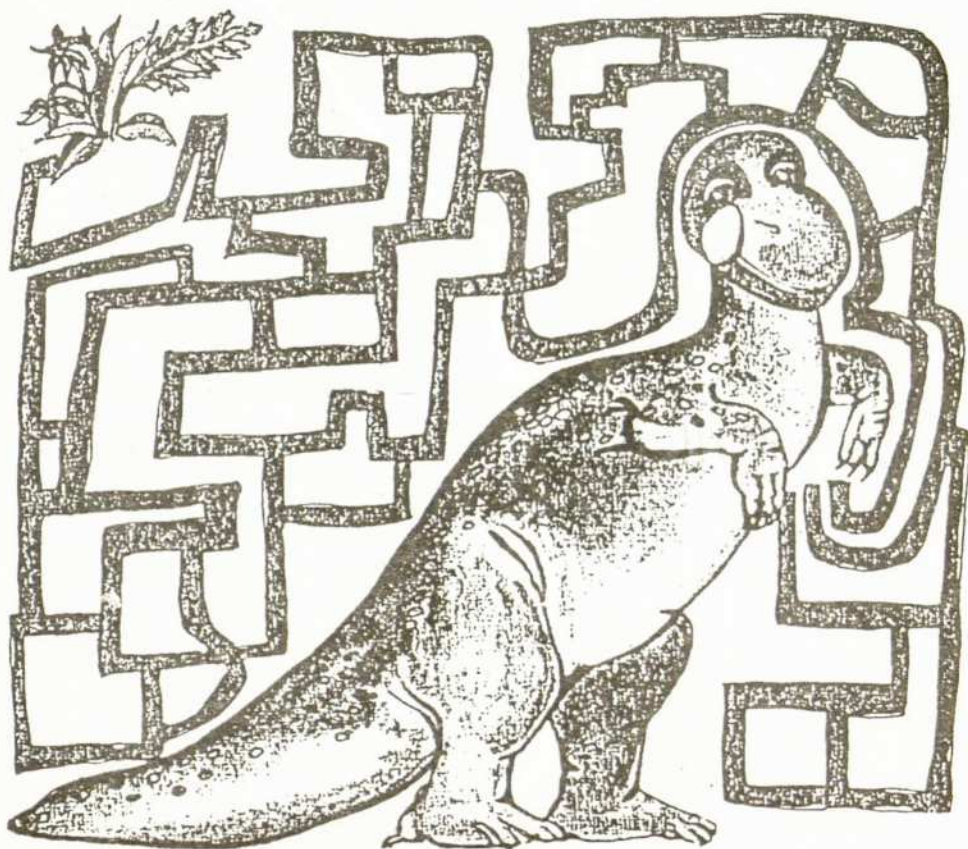
• Dinozaurai buvo „per kvaili“: jų smegenys buvo mažutės; ir jie nebesugebėjo prisitaikyti prie pasikeitusių aplinkos sąlygų.

• Plėšrieji dinozaurai suėdė visus žolėdžius ir patys išdėvėsi badu.

Šiaip ar taip, po šiai dienai daug kas suka galvą – kas nutiko dinozaurams. Ne veltui vienas mokslininkas padarė išvadą: **viena yra tikra** – apie dinozaurų išnykimą niekas nieko nežino...

Rečiau vartojami žodžiai:

<i>sudūlėti</i>	–	<i>lėtai irti, virsti duklėmis</i>
<i>patvarūs</i>	–	<i>galintis ilgai išsilaikyti</i>
<i>aptikti</i>	–	<i>atrasti</i>
<i>mito</i>	–	<i>maitinosi</i>

Dinas nori pusryčiauti. Kuriuo keliu jam eiti? *Nupiešė Daiva Šlajienė*

Kalėdų senelis

Vytė Nemunėlis

— Tuk - tuk - tuk, dun - dun, dun - dun -
Leiskit tuoj mane vidun!..

— Kas tu toks tenai esi?

— Jį pažįstat jūs visi.

— Ar su ūsais, su barzda?

— Su maišu ir su lazda.

— Ar su pilnu maišeliu?

— Vos panešti jį galiu.

— Klip - klip - klip, dun - dun, dun - dun...

Prašom, prašom eit vidun.

IŠ PASAKŲ SKRYNIOS

BALTOS DIENOS NUOTYKIS

Jurgis Mirga

Snaigės krenta – vienas milijonas, du milijonai – daug, daug snaigių. Tai gražu! Vėjas ūžia, šakos traška. Truputį baisu!

Bet kiškučiam ramu. Giliai po lapais kiškučių šeima turėjo savo žieminį namelį. Ten vėjas negalėjo jų rasti.

Smagu buvo miegoti lapuose. Mamytė nekartą kiškučiams sakė neiti laukan. Ten šalta, pusto. Uodegytės nušals ir ausytės paraudonos. Kiškučiai ėmė ir nepaklausė. Šmurkšt, abu išsoko laukan.

Apsidairė... Viskas balta ir smagu. Strykt, pastrykt. Kaip minkšta! Strykt, pastrykt, dingo abu kiškučiai.

Va, ten jie! Keturios ausytės kyšo iš pusnies. Nuo kalniuko, ant kalniuko šokinėjo kiškučiai. Jie pamiršo ir mamytę ir namus.

Mamytė greit pajuto, kad kiškučių nebėra lapų patale.

— Kas ištraukė man kiškučius? Kur jie?

Kiškienė išėjo ieškoti. Sekė pėdsakus vieną po kito. Kiškučių pėdsakai maži, apvalūs. Vietom jų visai nematyti, sniegas užpustė.

Kiškučių mama, dideliais šuoliais šokdama, kvietė vaikus:

— Kiškeliai, trumpauodegiai, kur jūs?

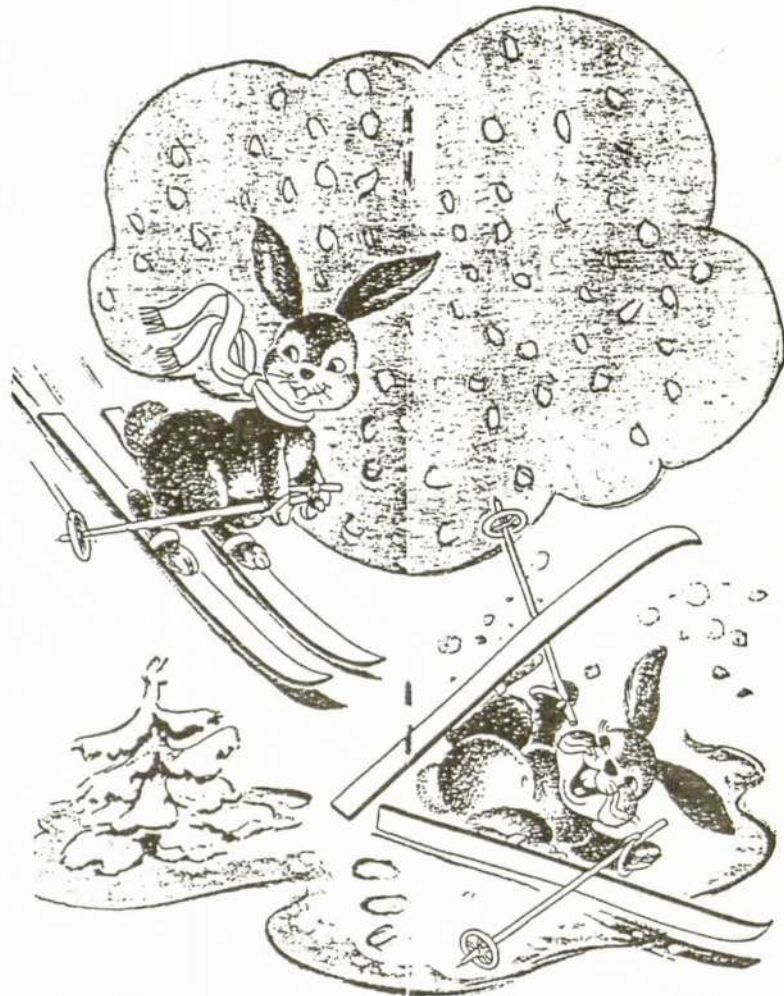
Niekas neatsiliepė. Tik vėjo supamos pušys dainavo.

Nežinodami, kad mamytė jų ieško, kiškučiai linksmi žaidė.

Atsistoję ant pagaliukų jie čiuožė nuo kalnelio. Čiuožė greit, kaip vėjas.

— Oi, oi, oi!... uodegytę sušlapau, – sušuko mažasis kiškutis.

— Prisitvirtink slides, važiuojam paskutinį kartą.

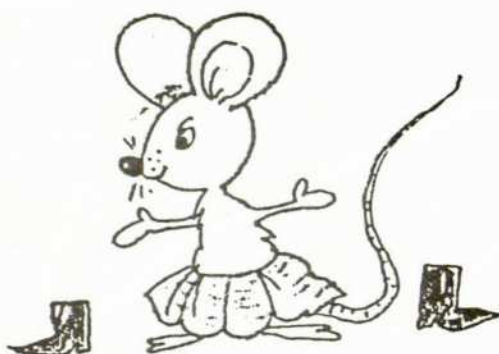
Kiškutis skubiai atsistojo ant slidžių ir gerai nenutaisęs kojųčių, paslydo. Keberiošk! Apsivertė.

Didesnis kiškutis pradėjo juoktis. Mažesnis kiškutis pradėjo juoktis. Pušys juokėsi ir varnos juokėsi ir voverytė juokėsi.

Kiškienė stabtelėjo pasiklausyti. Staiga, keliais šuoliais ji atsirado ant kalnelio ir – šmurkšt, nučiuožė pas savo kiškučius. Tada visi trys juokėsi kartu tarp trijų milijonų snaigių (gal daugiau), kad viskas taip gerai pasibaigė.

Mano batai buvo du

Mano batai
Buvo du.
Vienas dingo –
Nerandu.

Aš su vienu
Bateliu
Niekur eiti
Negaliu.

Dvi rankutės
Ieško bato.
Dvi akutės
Jį pamato.

Šios dainos ir kitų garsiajuostė yra gaunama EGLUTĖS administracijoje. Galite kreiptis tel. 708-301-6410 arba redakcijos adresu.

Kur dingio broliuko mašinytė? Surask 20 skirtumų.

Nupiešė Ramunė Bateikienė.

Penkiametis Andrius niekaip negali suprasti savo dvimečio broliuko kalbos, tada nepatenkintas kreipiasi į mamą:

— Mamyte, ar tu įsitikinusi, kad mano broliukas lietuvis?

* * *

— Petriuk, aš tau nupirkau gaublį, o tu jo neprižiūri, visas dulkinas!

— Aš gi negaliu, mama, valyti dulkių nuo viso Žemės rutulio!..

* * *

— Mama, mūsų mokytoja niekada nematė arklio!

— Kodėl tu taip manai, Petriuk?

— Aš nupiešiau arklį, o mokytoja klausia, kas tai.

* * *

— Mama, šiandien mokykloje man labai pasisekė!

— Kodėl?

— Mokytoja norėjo mane pastatyti į kampą, bet visi kampai jau buvo užimti.

* * *

— Mano sesuo dirba kasininke.

— O ką ji ten daro?

— Pinigus kasa.

- Ko tu verki?
- Rūta mane skriaudžia. Mamyte, neleisk jai mušti muses ant lango!
- Tai geraširdis esi! Tau gailausių?
- Ne, aš pats noriu jas mušti!

* * *

- Arūnai, ar įpylei žuvytėms šviežio vandens?
- Ne, jos dar šito neišgėrė.

* * *

- Štai tau litas, Rūtele. Kaip sekėsi pas dantų gydytoją?
- Neblogai. O Paulius labai staugė!
- O ko gi jis staugė?
- Jis davė ištraukti savo dantį vietoj manojo. Dabar aš jam skolinga pusę lito!

* * *

Guli Darius su Luku palapinėje. Darius klausia:

- Lukai, ką tau sako šitas žvaigždynas?
- Nieko.
- O man sako, kad mūsų palapinę pavogė...

* * *

Atvažiuoja močiutė iš kaimo į miestą ir nueina į zoologijos sodą. Pamačiusi kupranugarį sako:

- Vajėzau, ką tie nevidonai arkliui padarė!

* * *

Mokytoja: — Kurmis suėda tiek, kiek pats sveria!

Mokinys: — O iš kur kurmis žino, kiek jis sveria?

PANEVĖŽYS

EGLUTĖ nuoširdžiai linki visiems savo skaitytojams ir rėmėjams
Dievo palaimos, švenčiant

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTĘ.

Draugauk su EGLUTE
ir niekada neliūdėsi!

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410

eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė 1996 gruodis eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė